

Sådan bruger du topkateter

Et kateter gør, at du kan tømme blæren samt undgå ufrivillig vandladning. Samtidig hjælper kateteret kroppen med at udskille sine affaldsstoffer. Du kan have kateteret midlertidigt eller hele livet.

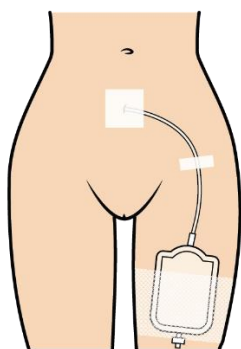
Kateteret er lavet af silikone og er cirka 40 centimeter langt. Det er lagt ind i din blære gennem et hul i huden under navlen. I blæren bliver det holdt fast af en lille ballon, som er fyldt med væske.

Der kan være ulemper ved at have et kateter i blæren. Derfor får man kun et kateter, når det er absolut nødvendigt og ikke i længere tid end nødvendigt.

SÅDAN BRUGER DU KATETERET

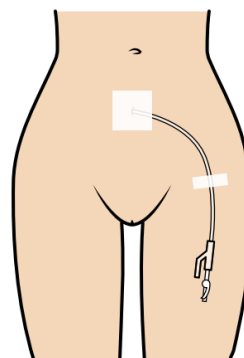
Sådan bruger du pose eller ventil

Du kan enten koble kateteret til en pose, som urinen automatisk bliver ledt ud i, eller du kan have en ventil i kateteret. Har du ventil i kateteret, skal du selv tømme blæren, når du føler vandladningstrang eller cirka hver 4. time. Du kan have en pose koblet på ventilen om natten, så du ikke skal op og tømme blæren.

Formålet med at have en ventil på er at bevare blærens naturlige funktion og undgå, at blæren skrumper og mister sin elasticitet. Det kan ske, hvis blæren hele tiden er tom. Samtidig er ventilen med til at nedsætte risikoen for bundfald, der kan stoppe kateteret til.

Derfor rådes du til at bruge ventil hele døgnet og kun bruge natpose, hvis du skal have hjælp til at komme op, eller du har meget store natlige vandladninger.

Indstiksstedet

Når der er tørt ved indstiksstedet, typisk et par dage efter, at du har fået lagt kateteret, er det ikke længere nødvendigt at have forbindelse på.

Du kan opleve, at der vokser såkaldt granulationsvæv op omkring indstiksstedet. Det er arvæv, der bliver dannet, efter kateteret er blevet lagt. Arvævet skal ikke behandles.

Sådan placerer du kateteret

Det er vigtigt, at du sætter kateteret fast på maven med et plaster, så der ikke kommer træk i det.

Vær opmærksom på, at der ikke er knæk på kateteret eller poseslangen.

Sådan placerer du posen

Hvis du bruger pose, skal du placere posen, så den sidder under blæreniveau, både når du står og ligger. Du kan eventuelt sætte den fast i en speciel pose på låret.

Sådan tømmer og skifter du posen

Du skal som minimum tømme posen, når den er $\frac{3}{4}$ fuld, eller hvis den generer dig. Ventil og/eller pose skal skiftes 1 gang om ugen.

Sådan får du skiftet kateter

Det er individuelt, hvor ofte det er nødvendigt at skifte kateteret, men det skal minimum skiftes hver 3. måned. I forbindelse med din kontrol aftaler vi, hvor ofte du skal have skiftet dit kateter.

Kateteret kan enten skiftes af hjemmesygeplejersken, din egen læge eller i vores ambulatorium.

Sådan får du nye poser og ventiler

Du får de hjælpemidler, du har brug for, på hospitalet. Skal du have permanent kateter, søger vi din kommune om bevilling til hjælpemidlerne.

Har du brug for ekstra poser eller ventiler, inden din bevilling er godkendt, kan du kontakte os.

SÅDAN LEVER DU MED KATETERET

Du vil opleve, at der er en række gener ved at have et kateter:

- Du får bakterier i urinen og blæren.
- Du kan få smerter i blæren.
- Du kan få blærekrampe, som giver sivende urin ved siden af kateteret.
- Du kan få blod i urinen.
- Der er specielle krav til din påklædning.

Generne kan medvirke til, at du oplever en dårligere livskvalitet. Du kan selv gøre en indsats for at mindske problemerne ved at følge de retningslinjer, vi har beskrevet for hygiejne og væskeindtag.

Vask kateteret dagligt

En god hygiejne er vigtig, når du har et kateter. Du kan tage bad uden at dække indstiksstedet, og du skal samtidig vaske kateteret med en mild sæbe. Det er også vigtigt, at du husker at vaske hænder både før og efter, at du rører ved enten kateter eller urinpose.

Drik rigelig væske

Det er vigtigt, at du drikker meget, så du forebygger, at kateteret stopper til. Du skal helst drikke 2 liter væske dagligt. Alle former for væske tæller med, både kaffe, te, juice, vand og lignende.

Hvis kateteret stopper til, kan hjemmesygeplejersken skylle det. Der findes specielle præparater dertil.

Bliv eventuelt behandlet for blærekrampe

Et kateter i blæren kan give blærekrampe. Kramperne kan være så voldsomme, at urinen bliver skyllet ud ved siden af kateteret. Det kan give kraftige smerter. Er blærekrampe til stor gene for dig, kan kramperne ofte reduceres med medicin. Tal med din læge om behandling.

Forvent at have blærebetændelse

Et permanent kateter giver altid infektion i blæren. Det skal **kun** behandles, hvis du har feber, smerter eller blod i urinen. Hvis du får behandling med antibiotika for blærebetændelse, skal kateteret skiftes 2-3 dage inde i behandlingen. Det er nødvendigt for at forhindre en ny infektion, da antibiotika har svært ved at fjerne bakterier, der kan være indlejret i belægningerne i et kateter.

Du kan forsinke infektionen ved at anvende korrekt hygiejne og drikke rigeligt.

Sæt kateteret fast inden samleje

Din lyst til have et seksualliv forsvinder ikke, fordi du får et kateter. Husk at sætte kateteret fast med et plaster, når du skal have samleje, for at undgå træk i kateteret.

Kontakt hjemmesygeplejersken ved behov

Du har mulighed for at få hjemmesygeplejersken til at komme og skifte pose eller ventil samt klare eventuelle problemer, der kan opstå.

Får du problemer med blod i urinen, utæt kateter eller tilstopning, skal du tale med hjemmesygeplejersken eller din læge.

Om vandladning

Urin produceres i nyrerne og ledes gennem urinlederen til blæren, hvor den opsamles og udskilles, når du lader vandet. For de fleste raske mennesker er det normalt at lade vandet cirka 5 gange i de vågne timer – det vil sige cirka hver 4. time. Det er normalt at lade 250-400 ml urin ad gangen. Det er normalt at lade vandet 1-2 gange om natten.

Det er tilstrækkeligt for de fleste mennesker at drikke 1½-2 liter væske om dagen. Det giver en urinproduktion på cirka samme mængde. En fyldt blære, som fungerer normalt, sender signal til hjernen om vandladningstrang, som man kan reagere på ved at lade vandet eller undertrykke trangen.

Man skal altid drikke mest først på dagen og sparsomt efter klokken 18.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Ambulatorium for Urinvejskirurgi

Tlf. 97 64 18 57

Vi træffes:

Mandag – fredag 9.00 – 12.00